

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

12 juni 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Vanleenhove tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de bestaande masteropleidingen

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de middelen voor de DIGO

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de afschaffing van de vervangingsplicht in het besluit loopbaanonderbreking voor de personeelsleden van de Vlaamse Hogescholen

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 12 juni 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer André Van Nieuwkerke

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.16 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Gilbert Vanleenhove tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de bestaande masteropleidingen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vanleenhove tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de bestaande masteropleidingen.

De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, mijn vraag is gebaseerd op een specifiek voorbeeld, maar ze heeft inderdaad betrekking op de bestaande masteropleidingen in het algemeen. Ik denk immers dat mijn voorbeeld exemplarisch is voor de andere masteropleidingen.

Concreet zal ik het hebben over de navorming op academisch niveau, die de Vlaamse Ingenieurskamer al meer dan 30 jaar organiseert voor industrieel en burgerlijk ingenieurs. Naast kortlopende opleidingen met een gemiddelde duur van 5 dagen, symposia, voordrachten en bedrijfsbezoeken, omvat het opleidingsaanbod ook eenjarige masteropleidingen die overeenkomen met ongeveer 20 studiepunten. Het gaat om de masteropleidingen Bouwmanagement, Informatietechnologie, Productie-Automatisering, Logistiek Management en Communicatie en Security Technologie. De cursisten zijn meestal mensen uit het bedrijfsleven, die de opleidingen 's avonds, in de loop van de dag of op zaterdag volgen. Jaarlijks zijn er gemiddeld ongeveer 1.500 cursisten.

De masteropleidingen worden georganiseerd in samenwerking met een of andere hogeschool. De docenten worden aangetrokken in functie van het programma en op basis van hun autoriteit in de discipline die ze doceren. De docenten komen uit alle sectoren van de industrie, uit het bedrijfsleven en uit het hoger onderwijs. De goedkeuring van het structuurdecreet waarin masteropleidingen aan heel specifieke voorwaarden worden onderworpen, doet vragen ontstaan over het voortbestaan in dezelfde vorm en met dezelfde doelen van deze masteropleidingen van de Vlaamse Ingenieurskamer.

Mevrouw de minister, ik heb al gezegd dat deze vraag om uitleg niet alleen betrekking heeft op de opleidingen van de Vlaamse Ingenieurskamer. Ze geldt ook voor vergelijkbare masteropleidingen die door andere organisatoren worden aangeboden.

Kan de Vlaamse Ingenieurskamer in de toekomst nog de titel van master verlenen ? Indien dit niet het geval is, vanaf welke datum kan dat dan niet meer ? In artikel 129, paragraaf 4 van het structuurdecreet staat : 'Vanaf het academiejaar 2004-2005 kunnen de hogescholen in vervanging van of samen met de graden van gediplomeerde in de voortgezette studiën, die zij krachtens het hogescholendecreet mogen verlenen, de graad van master verlenen indien het gaat om een voortgezette opleiding die volgt op een basisopleiding van twee cycli, en op voorwaarde dat deze basisopleidingen van twee cycli worden omgevormd tot bachelor- en masteropleidingen volgens de voorschriften bepaald in artikel ...' Ik weet niet of dit fragment van toepassing is op mijn vraag, maar ik denk dat het de moeite loont om het even te bekijken.

Mogen de huidige lesgevers van de masteropleidingen van de Vlaamse Ingenieurskamer, die niet de graad van doctor of Ph.D hebben, maar die wel kunnen bogen op een rijke ervaring en belangrijke knowhow, nog verder lesgeven als de opleiding kan resulteren in de graad van master ?

De voorzitter : De heer van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil me aansluiten bij de onderliggende boodschap die in de vraag van de heer Vanleenhove steekt. Er zijn talloze opleidingen, postacademische vormingen, privé-organisaties en Amerikaanse en Engelse universiteiten waar iemand de graad van master kan kopen. Het gaat hier fundamenteel over het gebruik van de titulatuur in allerhande soorten vorming, los van wie de organisator ervan is. Bij de voorbereiding van het structuurdecreet kwam al indirect aan bod dat voor die opleidingen inderdaad duidelijkheid moet worden gecreëerd over het gebruik van de titel van master.

Er is een verschil tussen het organiseren van om het even welke vorm van navorming en het al dan niet verlenen van een aantal credits aan een opleiding. Zal daarmee rekening worden gehouden in de aanbouwdecreten die we zullen maken ? Zullen de PAV's daarin worden opgenomen ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de vervolgoopleidingen die de Vlaamse Ingenieurskamer vandaag organiseert ten behoeve van beroepsactieve ingenieurs, vielen tot nu toe buiten de onderwijsregeling. De graden van bachelor en master waren tot voor de invoering van de bachelor-masterstructuur geen wettelijk beschermde graden of titels.

Een wezenlijk aspect van de invoering van de bachelor-masterstructuur in het hoger onderwijs is de bescherming van de graden en titels van bachelor en master. Het decreet voorziet evenwel in een overgangsfase, die eindigt op 31 december 2005. Na die datum kan geen enkele instelling nog de graden van bachelor en master verlenen als niet voldaan is aan de decretale voorschriften. Andere aanbieders van hoger onderwijs dan de hogescholen en universiteiten en de ambtshalve geregistreerde instellingen kunnen de graden van bachelor en master dan alleen nog verlenen als zij als instelling zijn geregistreerd, als hun opleidingen werden geaccrediteerd en als zij werden opgenomen in het hogeronderwijsregister.

Wil de Vlaamse Ingenieurskamer na 31 december 2005 nog verder de graad van master verlenen, dan zal de instelling de daartoe in het structuurdecreet vermelde procedure moeten doorlopen om als in-

stelling hoger onderwijs geregistreerd te worden, alsook de procedure van de accreditatie of de toets nieuwe opleiding. De opleidingen zullen daarenboven moeten voldoen aan de decretale bepalingen, onder meer inzake organisatie en accreditatie.

Hoe dan ook, de minimale studieduur voor een masteropleiding bedraagt 60 studiepunten. Een opleiding ten bedrage van 20 studiepunten kan derhalve niet in aanmerking komen om als masteropleiding erkend te worden.

De Vlaamse Ingenieurskamer is volledig vrij in het bepalen van de bekwaamheidsbewijzen voor het onderwijzend personeel. Indien de Vlaamse Ingenieurskamer na 31 december 2005 haar opleidingen ten privaten titel buiten de contouren van het structuurdecreet verder wenst te organiseren, dan blijven deze opleidingen volledig buiten het bevoegdheidsdomein van de onderwijsoverheid. De Vlaamse Ingenieurskamer blijft in dat geval volledig vrij om de bekwaamheidsbewijzen van haar lesgevers verder autonoom te bepalen.

Het structuurdecreet wijzigt niet de rechtspositieregeling van de personeelsleden van de instellingen hoger onderwijs. Dat betekent dat de huidige regelgeving terzake blijft bestaan voor de verschillende instellingen. Het structuurdecreet voorziet ook niet in een regelgeving inzake bekwaamheidsbewijzen van de personeelsleden van privé-instellingen die zich als geregistreerde instelling wensen te laten registreren. Indien de Vlaamse Ingenieurskamer zich als geregistreerde instelling wenst te laten registreren, zijn er dus geen expliciete vereisten inzake de bekwaamheidsbewijzen voor het personeel.

De opleidingen van de geregistreerde instellingen zijn evenwel onderworpen aan dezelfde kwaliteits-toets door het accreditatieorgaan als de opleidingen van de ambtshalve geregistreerde instellingen. Het kwalificatieniveau van het personeel is onlosmakelijk verbonden met de kwaliteit van een opleiding. De toets van het kwalificatieniveau van het personeel zal dus logischerwijs mede voorwerp vormen van de accreditatietoets.

Een aantal beslissingen moeten dus door de instelling zelf worden genomen. Ze moeten zelf hun weg uitstippelen. Voor de rest gelden de logica en de algemene lijn van het structuurdecreet.

De voorzitter : De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw bijzonder concreet en duidelijk antwoord. Ik begrijp dat in elk geval tot 31 december 2005 de bestaande opleidingen behouden kunnen blijven. Die opleidingen zijn natuurlijk wel georganiseerd in samenwerking met de hogescholen, die sowieso geregistreerd zullen zijn, en geaccrediteerd zullen worden. Het probleem van de studiepunten is echter niet onbelangrijk.

Heb ik het goed begrepen dat, als zij niet geregistreeerde navorming blijven organiseren, ze zelf kunnen oordelen over de bekwaamheidsbewijzen ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Dat klopt. Als dit voor u van belang is, kan ik u meteen een kopie van het antwoord laten bezorgen.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mevrouw de minister, zullen dit soort opleidingen worden opgenomen in een procedure bij de creditering – voor het bepalen van het aantal studiepunten dat aanleiding kan geven, op iets langere termijn, tot het bundelen van een en ander ? Dat is voor de toekomst fundamenteel.

Minister Marleen Vanderpoorten : De discussie die nu op gang wordt getrokken, moet daar uitsluitend over brengen. We gaan de weg op van meer flexibiliteit en samenwerking. Dat zal dus in de toekomst tot de mogelijkheden behoren, al kan ik vandaag niet zeggen of het zo zal zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De heer Gilbert Vanleenhove, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de middelen voor de DIGO

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de middelen voor de DIGO.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, als ik de kranten mag geloven, heeft mijn vraag de laatste dagen een bijzonder grote actualiteitswaarde gekregen. Ik citeer uit een artikel : 'Voor 2002 had de DIGO iets meer dan 134 miljoen euro in het laatje. Nu is er nog minder geld. De DIGO mag in 2003 108,6 miljoen euro uitgeven. De dienst behandelt momenteel dossiers van 5 jaar geleden. Scholen die vandaag een aanvraag indienen, moeten geduld hebben tot 2008 om hun verbouwingsplannen vorm te zien krijgen. De chronologische wachtlijst wordt bovendien alsmaar langer. In 1999 ging het om 480 miljoen euro, in 2000 om 530 miljoen euro, in 2001 om 668 miljoen euro, en in 2002 al om 790 miljoen euro. Het achterstallige bedrag van eind 2002 ligt bijna twee derden hoger dan 3 jaar geleden.'

Mevrouw de minister, het verschijnen van het jaarverslag van de DIGO is telkens een uitstekende gelegenheid om uw aandacht te vragen voor het immense probleem waarmee het gesubsidieerd onderwijs wordt geconfronteerd voor het onderhoud van de gebouwen en voor de noodzakelijke nieuwbouw.

Het jaarverslag 2002 leert ons dat er in dat jaar 98 miljoen euro is uitbetaald aan subsidies voor het gesubsidieerd onderwijs. Daarnaast stellen we vast dat de wachtlijst eind december 2002 voor de vrije en officiële sector 772 miljoen euro bedraagt. Dat betekent een nieuwe stijging van 17 percent tegenover vorig jaar.

Met het oog op de enorme wachtlijsten en de beperkte financiële middelen die worden toegekend voor de beide onderwijsnetten, besliste de raad van bestuur om ook voor 2002 geen dossiers 'zware didactische apparatuur' te subsidiëren. Door deze beleidsoptie, die een gevolg is van het strikte beheer van de beperkte middelen, zijn het TSO en BSO opnieuw het slachtoffer voor wat het vernieuwen van de zware didactische apparatuur betreft.

Mevrouw de minister, de wachtlijsten bij de DIGO worden elk jaar groter. Hoe denkt u de structurele achterstand van de DIGO te helpen wegwerken ? Kan voor het vernieuwen van de zware didactische apparatuur in het BSO en TSO niet worden voorzien in een extra injectie van bijkomende middelen ? Hoever zit het met de onderhandelingen tussen het federale niveau en de Vlaamse regering ? Ziet u mogelijkheden om dringend te voorzien in bijkomende middelen voor de financiering van scholenbouw via een publiek-private samenwerkingsformule ? Hoe kan hiertoe een aanzet worden gegeven ? De heer Martens heeft het een

De Meyer

paar maanden geleden al over deze mogelijkheid gehad. Kan tot slot niet worden geijverd voor een serieuze verlaging van het BTW-tarief voor scholenbouw ?

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Ik vrees dat de problematiek van de schoolgebouwen de komende jaren exponentieel zal groeien, en dat is logisch. Ik las onlangs in een artikel dat de vrijheid van onderwijs en vereniging sinds eind de jaren '50 ook een financieel plaatje had. Tijdens de vorige decennia is de subsidiëring blijven groeien. Als we de infrastructuur en de bouwfysische toestand van de gebouwen bekijken, dan is het logisch dat vandaag de problemen een dergelijke omvang aannemen. Immers, de infrastructuur verouderd en de inkomsten van derden zijn serieus gedaald. Het gaat dus om een logische evolutie.

Er zijn ook een aantal nieuwe evoluties. In het secundair onderwijs zijn er meerdere scholengemeenschappen die denken aan een campusontwikkeling. Daarmee gaan ze de hogescholen een beetje achterna. Door de verouderde en onaangepaste gebouwen en het doorvoeren van de structuurplannen ontstaan er ook noden op regionaal vlak.

Ik vrees dat de overheid dit probleem nooit zal kunnen oplossen, noch op korte, noch op lange termijn. Het gaat immers over miljarden. De vraag is nu of de DIGO gegevens heeft over hoe dit probleem verder zal evolueren. Hoe staat de overheid terzake tegenover het privé-initiatief ? Door het perspectief waaruit deze situatie is gegroeid, vrees ik dat geen enkele meerderheid dit probleem zal kunnen oplossen.

Ik denk dat de problemen alleen maar groter worden. Ik weet niet hoe we een fundamenteel debat daarover op gang kunnen brengen en hoe we de zaken kunnen sturen. Is dat iets voor de opvolgingsconferenties van de rondetafelconferentie ? Ik weet het niet. Ik wil het probleem niet verschuiven. Ik wil alleen maar zeggen dat deze kwestie de partijgrenzen en de netten overstijgt.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, de heer De Meyer blijft consequent jaar na jaar aandacht besteden aan deze problematiek. Hij klaagt op die manier indirect een gebrek aan infrastruc-

tuurbeleid aan. Er is een manifest kwantitatief probleem, maar er is ook een uitgesproken kwalitatief probleem. Ik heb ooit gevraagd om een aantal mensen samen te zetten om vanuit een kwalitatieve invalshoek na te gaan hoe het onderwijs in de toekomst gestalte zal krijgen, wetende dat het klaslokaal tot op zekere hoogte nog een functie heeft, maar dat leren in de toekomst een andere omgeving vraagt. Dat heeft te maken met ICT-ontwikkelingen, maar niet volledig. We streven immers ook steeds meer naar gepersonaliseerd onderwijs. Het kwantitatieve probleem moet worden opgelost, maar het kwalitatieve ook. Investeren in schoolgebouwen heeft belangrijke effecten.

Enkele dagen geleden heb ik gelezen dat de bouwsector zich beklagt over het tekort aan overheidsinvesteringen en dat deze sector een terugval kent. Dat heeft onder andere te maken met het onbenut laten van de mogelijkheden die er zijn in verband met scholenbouw. Uit een rapport blijkt dat elke investering van 1 miljard frank voor nieuwbouw in de bouwsector zou zorgen voor een werkcreatie ter waarde van ongeveer 325 manjaren. Daar komen indirect nog eens 150 manjaren bij. Voor renovatie bedraagt de jobcreatie ongeveer 400 manjaren per investering van 1 miljard frank.

In Amerika werden een aantal onderzoeken uitgevoerd in verband met de resultaten van studenten en de motivatie bij leerkrachten. In een architecturale leeromgeving doen leerlingen het beter en zijn leerkrachten meer gemotiveerd. Een goede infrastructuur komt de kwaliteit van het onderwijs en de resultaten van de leerlingen dus ten goede. Een slechtere infrastructuur hangt ook wel eens samen met kansarmoede. Scholen die zich richten op kinderen die het veel moeilijker hebben, beschikken vaak niet over een degelijke infrastructuur.

Mevrouw de minister, op welke krachtlijnen is uw infrastructuurbeleid gebaseerd ? (*Opmerkingen van de heer Gilbert Van Baelen*)

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, de heer De Meyer kaart een groot probleem aan. Ik heb de indruk dat de achtervolging is ingezet, maar dat we het doel steeds verder achter de horizon zien verdwijnen. Misschien kunnen we wat meer beleidsinspanningen leveren, maar ik denk dat dat maar één aspect van de oplossing is.

Een belangrijke vraag in heel deze kwestie is inderdaad hoe het onderwijs in de toekomst zal worden georganiseerd. Welke relatie zal er bestaan tus-

Ramon

sen de infrastructuur en het onderwijs ? We zouden met een werkgroep eens moeten proberen om 50 jaar in de toekomst te kijken.

De voorzitter : De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens : Mijnheer de voorzitter, collega's, we zouden het financieringssysteem helemaal opnieuw moeten bekijken. Misschien kunnen we eens aan tafel gaan zitten met de banken, want die hebben waarschijnlijk een aantal interessante formules waardoor met het DIGO-geld meer kan worden gedaan dan nu gebeurt. We kunnen de schoolgebouwen dan misschien op korte termijn aanpassen en moderniseren in plaats van op lange termijn.

De voorzitter : De suggestie van het aanspreken van de banken is hier vroeger reeds ter sprake gekomen.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik heb met een aantal banken gesproken en die blijken daar toch voor open te staan.

De heer Gilbert Van Baelen : Die staan daar zeer zeker voor open, maar de vraag is natuurlijk wie welke waarborg op zich zal nemen. Roeselare investeert waarschijnlijk ook in infrastructuur voor voetbalploegen. Wanneer de lokale besturen dezelfde verantwoordelijkheid zouden opnemen ten aanzien van scholen, dan zou er geen infrastructuurprobleem zijn. Dan zullen banken graag geld geven, omdat een openbaar bestuur dan instaat voor de waarborg.

De voorzitter : Dat is het Zweedse model.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik ben me zeer goed bewust van het waarborgprobleem, maar het gaat om een sector die morgen en overmorgen nog zal bestaan, en de banken weten dat. Er is dus een reële hypotheek indien de verplichtingen niet worden nageleefd. De banken moeten de investeringen zelfs niet uit handen geven. Ze kunnen immers eigenaar blijven van de gebouwen.

Een aantal Limburgse ondernemers hebben mij opgezocht. Ze willen investeren, maar ze mogen niet.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, dit probleem is hier al regelmatig aan bod gekomen. Ten gronde zijn we het natuurlijk eens over het belang van een moderne en goede schoolinfrastructuur. Dat is niet zozeer het probleem. In essentie blijft het echter in hoge mate een kwestie van middelen.

Mijnheer De Meyer, ik behandel uw eerste en uw vierde vraag tezamen. In de loop van de vorige jaren heb ik reeds herhaaldelijk de problematiek behandeld van de wachtlijsten van de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs, de DIGO. Een aantal punten uit mijn antwoord zijn bijgevolg herhalingen.

De geciteerde wachtlijsten bestaan uit de gecumuleerde financiële lijsten van bouw- en verbouwingsprojecten die de inrichtende machten hebben ingediend bij de DIGO. Deze wachtlijsten zijn, zoals ik vroeger reeds opmerkte, in de eerste plaats ontstaan door de besparingen op infrastructuurwerken in de jaren '80. De wachtlijsten die toen zijn ontstaan, zijn vandaag nog steeds niet weggewerkt. De verdere aangroei ervan is veroorzaakt door het verschil tussen het snel stijgend aantal nieuwe dossiers enerzijds en de jaarlijks beschikbare begrotingsmiddelen anderzijds.

Toch zijn er tijdens deze regeerperiode beslissingen genomen die de aanzet moeten geven tot een verbetering van de huidige situatie. Zo is er, zoals genoegzaam bekend is, een financiële inhaaloperatie ingezet. De globale middelen voor de schoolinfrastructuur werden daartoe jaarlijks verhoogd met 50 miljoen euro. Dat werd bij het begin van de regeerperiode vastgelegd voor vijf jaar.

De DIGO krijgt dit jaar tevens een eenmalige rechtstreekse financiële injectie via het FFEU, het Financieringsfonds voor Eenmalige Uitgaven, van 8,9 miljoen euro, waarvan 5,8 miljoen euro voor het leerplichtonderwijs. Daarnaast kan de DIGO ook rekenen op een budget van de VGC voor de periode 2002-2004. De 12,7 miljoen euro komen ten goede aan de Nederlandstalige basisscholen en secundaire scholen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat is een heel belangrijke inspanning.

Het is moeilijk in één inhaaloperatie de discrepantie volledig weg te werken. Op lange termijn zal dan ook blijvend bijzondere aandacht moeten worden geschonken aan schoolinfrastructuur. Daar zijn we het uiteraard over eens.

Vanderpoorten

Ik vestig in dit verband uw aandacht op enkele belangrijke evoluties. In de eerste plaats vermeld ik de geplande oprichting van het AGION, het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs, dat past in het Beter Bestuurlijk Beleid. Deze entiteit heeft op het vlak van financiering of subsidiëring van infrastructuurwerken een net- en niveauoverschrijdende bevoegdheid. Daarenboven zal het agentschap ook actief zijn op het vlak van stimulering, efficiënt gebruik van schoolgebouwen en de regie van beleidsdomeinoverschrijdende samenwerking en PPS.

PPS staat voor publiek-private samenwerking, waarbij de bouw en het beheer van scholeninfrastructuur gebeuren in een partnerschap tussen de Vlaamse overheid of de inrichtende machten en de privé-sector. Het nieuwe agentschap AGION krijgt het statuut van IVA : een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid en een eigen raadgevend comité. De Vlaamse regering wenst dat dit agentschap tegen begin 2004 effectief van start gaat.

Ik hecht, zoals wellicht ook u, veel belang aan de PPS-formule. In de uitwerking daarvan kan het nieuwe Vlaams Kenniscentrum PPS, opgericht bij decreet van 22 december 2000, van groot nut zijn. Dit centrum zal binnen de Vlaamse administratie de nodige kennis en expertise verzamelen om de Vlaamse overheid toe te laten op voet van gelijkheid met de privé-sector PPS-projecten op te zetten en te laten uitvoeren. Het is tevens belast met de beleidsvoorbereidende en beleidsevaluerende taken van alle PPS-projecten van de Vlaamse overheid. Het agentschap zal ook moeten instaan voor de sensibilisatie van en de bemiddeling tussen de Vlaamse overheid en de privé-sector.

Een verdere aanzet tot de mogelijke ontplooiing van PPS-initiatieven is alvast gegeven met het ontwerp van decreet met betrekking tot PPS dat de Vlaamse regering op 9 mei heeft goedgekeurd. Ieder nieuw initiatief kan maar slagen als er een grote bereidheid tot samenwerking bestaat, niet alleen met de publieke sector, maar ook netoverschrijdend. Op die manier zullen er voor ieder meer mogelijkheden kunnen en moeten komen. Immers, als iedereen op het eigen terrein blijft, dan wordt het in de toekomst onmogelijk en onbetaalbaar.

Die bereidheid tot samenwerking en mijn bijzondere aandacht voor de scholeninfrastructuur wens ik van mijn kant ook extra te onderstrepen. Ik heb

namelijk een van mijn kabinetsmedewerkers de opdracht gegeven zich uitsluitend bezig te houden met de infrastructuur- en uitrustingsproblematiek van de scholen, in samenwerking met alle betrokkenen.

De vernieuwing van zware didactische apparatuur in het TSO en BSO krijgt mijn bijzondere aandacht. Eerst licht ik het standpunt van de DIGO toe. De DIGO kan 10 percent van zijn dotatie aanwenden voor de subsidiëring van zware didactische apparatuur. Het betreft hier dus een mogelijkheid en geen verplichting. Sedert 1994 wordt elk werkjaar, na evaluatie, een beslissing genomen door de raad van bestuur omtrent het al dan niet subsidiëren. Door de lange wachtlijsten in verhouding tot de beschikbare middelen, opteert de raad van bestuur er jaarlijks voor van deze mogelijkheid geen gebruik te maken. Door deze beleidsoptie wordt het vinden van oplossingen bijzonder dringend.

Een mogelijke oplossing is mijns inziens ook hier te vinden in de PPS-formule. De bereidheid tot en de modaliteiten van investeringen in en het beheer van zware didactische apparatuur in samenwerking met de privé-sector moeten grondig worden afgetaast. Anderzijds zullen we ervoor moeten zorgen dat de reeds bestaande uitrustingen optimaal worden benut, liefst door een netoverschrijdende samenwerking.

Hierbij kunnen de opgerichte RTC's, regionale technologiecentra, nu al zeven in het totaal, een wezenlijke bijdrage leveren. In bepaalde regio's doen ze dat nu al. Zij hebben in eerste instantie onder andere als opdracht het in kaart brengen van de aanwezige machineparken. Ik hoop dat we op die manier, door samenwerking tussen de scholen, kunnen komen tot een verhoogde efficiëntie in het gebruik van de bestaande apparatuur. Ik hoor trouwens vanuit het veld reeds positieve en hoopgevende geluiden in verband met dit initiatief.

Ik zal tijdens de begrotingsbesprekingen bij de Vlaamse regering aandringen op een eenmalige belangrijke injectie via het FFEU volgend jaar, voor de didactische apparatuur in het TSO en het BSO, om de dringendste noden aan basisapparatuur te lenigen.

In verband met het NWF, het Nationaal Waarborgfonds, deel ik u mee dat er reeds heel wat besprekingen hebben plaatsgehad over de verdeling van de 250 miljoen Belgische frank die op federaal niveau beschikbaar is voor schuldaflossingsproblemen inzake infrastructuurleningen van scholen. Op 6 mei 2003 was er een vergadering op het kabinet

Vanderpoorten

van minister Reynders in verband met de problematiek van de schuldenlast van de scholen gegarandeerd door het schoolwaarborgfonds. Het doel van de vergadering was te beschikken over concrete cijfergegevens, zoals een overzicht van scholen met leningen onder federale waarborg, een overzicht van openstaande af te betalen leninglasten, een overzicht van door de gemeenschappen toegekende werkingssubsidies, het percentage van leninglasten in functie van de werkingmiddelen voor zowel het vrij als het officieel onderwijs, kortom een overzicht van alle onderdelen van de problematiek.

Op 12 mei was er ook een vergadering op het kabinet Onderwijs om met de verschillende partijen afspraken te maken over het ter beschikking stellen van de basisgegevens. Op 5 juni heeft de administratie Onderwijs de gegevens van de werkingmiddelen bezorgd aan de DIGO. Ze zullen gelinkt worden aan de lopende leningdossiers. Aan beide zijden van de taalgrens zijn er scholen in moeilijkheden. Het is dus van belang dat er op basis van de samengestelde gegevens een oplossing kan worden uitgewerkt.

Reeds in 2000 heb ik, en heeft de raad van bestuur van de DIGO, gepleit bij minister van Financiën Reynders om de BTW-verlaging ook toe te passen op de scholenbouw. Wij zullen ter gelegenheid van de lopende federale regeringsonderhandelingen deze vraag opnieuw ter sprake brengen.

Er moet dus op verschillende terreinen actie worden ondernomen, al naargelang van het onderwerp. Ik ben ervan overtuigd dat de overheid moet voorzien in de basisbehoeften, maar naarmate het gaat om gespecialiseerder infrastructuur of specialisatie in het algemeen, moet ook de privé-sector worden aangesproken in de formule van PPS.

Uiteraard is het heel belangrijk dat we, bij de oprichting van het nieuwe agentschap met het oog op het beter bestuurlijk beleid, beschikken over een exacte databank. We moeten goed weten welke gebouwen leegstaan. Dat is nu niet duidelijk, doordat de infrastructuur in verschillende netten verweven is en er verschillende regelingen gelden. Eerst moeten we goed de toestand kennen en in een databank onderbrengen, zodat ook tussen de scholen en de netten betere en efficiëntere afspraken kunnen worden gemaakt. We kennen allemaal wel voorbeelden van gemeenten waar scholen deels leeg staan, terwijl er andere uit hun voegen bar-

sten. En toch komt er op plaatselijk niveau geen oplossing. Dat is jammer.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mevrouw de minister, ik wil op nog vier punten even ingaan. Deze problematiek wordt hier inderdaad niet voor het eerst besproken, en sommige elementen van uw antwoord hebben we inderdaad al in het verleden vernomen. Het zal echter ook niet de laatste maal zijn dat erover wordt gesproken. Integendeel, de situatie is van aard dat we in de toekomst geregeld met de problematiek zullen worden geconfronteerd.

Ik citeer uit een gesprek dat de administrateur-generaal een dezer dagen had met een krant : 'Ondanks de extra inspanningen van de overheid sinds 1999, is de kloof tussen de wachtlijst en de subsidies de voorbije jaren enorm gegroeid.' Verder zegt hij : 'Het lijkt een vicieuze cirkel. Deze regeerperiode is er 240 miljoen extra vrijgemaakt voor scholeninfrastructuur, maar dat is nauwelijks voelbaar.'

Collega's, ik verwijs naar de inspanningen die tijdens de vorige regeerperiode zijn geleverd voor het wetenschappelijk onderzoek. Jaarlijks werd er cumulatief een inspanning van 50 miljoen geleverd. Zo is gedurende een regeerperiode niet 250 miljoen euro, maar 750 miljoen euro voor wetenschappelijk onderzoek vrijgemaakt. Als eenzelfde inspanning zou worden geleverd voor de schoolinfrastructuur, dan stonden we al heel wat verder.

Mevrouw de minister, u hebt terecht verwezen naar de RTC's. Ik heb reeds in het verleden de bemerking gemaakt dat dit voor het nijverheidstechnisch onderwijs ongetwijfeld belangrijk is, maar er zijn ook heel wat andere vormen van technisch en beroepsonderwijs, bijvoorbeeld het hotelwezen, het agrarisch onderwijs en personenzorg. Die komen veel minder aan bod. Er moet dus zeker en vast heel wat achterstand worden weggewerkt.

Ik ben in principe niet gekant tegen netoverschrijdende oplossingen, maar scholen die soortgelijk onderwijs aanbieden, liggen soms 50 tot 80 kilometer uit elkaar. Samenwerking is dan niet zo eenvoudig.

Het is een uitstekend moment om in de commissie voor Onderwijs te spreken over het Nationaal Waarborgfonds en de BTW-verlaging. De komende dagen en weken moeten er bij de federale regeringsonderhandelingen cruciale beslissingen worden genomen. Het zou zinvol zijn dat we met de

De Meyer

commissie voor Onderwijs, over de partijgrenzen heen, een schrijven richten tot de formateur om bijzondere aandacht te vragen voor deze twee problemen, enerzijds de aanslepende zorgen omtrent het Nationaal Waarborgfonds, en anderzijds de werkelijk dringende noodzaak aan een belangrijke verlaging van de BTW voor scholenbouw.

Mijnheer de voorzitter, de commissie voor Onderwijs zou daar een zinvol initiatief mee kunnen nemen.

De voorzitter : Persoonlijk sta ik daar achter. Ik stel voor dat we dit bij de regeling van de werkzaamheden bespreken.

De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mevrouw de minister, dat de wachtlijst bij de DIGO groeit, is logisch. Laten we echter ook eens kijken naar de oorzaken van die groei. Als we dat doen, dan zal blijken dat het probleem niet zomaar op te lossen is met een substantiële verhoging van de middelen.

Op dat vlak volg ik veeleer de redenering van de heer Martens. We moeten nagaan hoe we vanuit een historisch perspectief gedurende de komende 20 jaar met kwaliteit en kwantiteit kunnen omgaan. Ik kan me niet voorstellen dat een bijkomende injectie van miljarden Belgische franken op basis van het huidige subsidiesysteem een oplossing zou zijn. Ik vraag dan ook dat hierover in de toekomst een fundamenteel debat wordt gevoerd. Die wachtlijst zal immers blijven groeien.

De voorzitter : Mevrouw de minister, u weet dat ik al heel lang bezig ben met de problematiek van het Nationaal Waarborgfonds. Uw antwoorden worden echter steeds hallucinanter.

Op mijn vraag zijn in de Kamer twee interpellaties gehouden. Minister Reynders heeft in maart van dit jaar verklaard dat hij de cijfergegevens had opgevraagd bij de DIGO en het gemeenschapsonderwijs. Nu lees ik dat er pas in mei 2003 een vergadering heeft plaatsgevonden met als doel concrete cijfergegevens te verzamelen. Bij de eerste interpellatie wist minister Reynders nog steeds niet hoe groot het probleem wel was. Wij zijn daar nochtans al jaren mee bezig en er zijn heel nauwe contacten met het federale niveau, waarbij deze problematiek heel duidelijk is gesteld. Bij de tweede interpellatie

antwoorde minister Reynders dat hij de cijfergegevens had opgevraagd, en nu lees ik hier dat dat pas op 6 mei gebeurd is. Ik begrijp het niet meer.

Minister Marleen Vanderpoorten : Wellicht heeft dit te maken met de onvolledigheid van de cijfergegevens. Als u daarover graag meer wilt weten, kan ik die opvragen.

Fundamenteel gaat de discussie over meer dan alleen meer middelen. Immers, de verwachtingen en de noden zijn veranderd. Er zijn nieuwe uitdagingen. Het creëren van dat nieuw agentschap lijkt me dan ook een goede aangelegenheid om daar een serieus debat over te voeren. Ik ben daar zeker toe bereid.

Dit probleem heeft ook te maken met de financiering van het onderwijs in het algemeen en met eigendomsstructuren van gebouwen. Het gaat over meer dan enkel meer middelen.

Ook het feit dat we nu zicht krijgen op de werking van de RTC's, kan een nieuwe insteek zijn. Daarnaast hebben we ook de evolutie van PPS. Dat kan een heel goede formule zijn voor die didactische infrastructuur in nijverheidstechnische scholen.

Ik heb alle begrip voor de opmerking van de heer De Meyer over de 'zachtere' opleiding in het TSO en BSO. Ook zij hebben hun noden, die weliswaar van een andere aard zijn. Het probleem is dus veel complexer en gaat veel verder dan enkel de vraag om meer middelen. Er moet een oplossing ten gronde worden uitgewerkt die in de toekomst meer dan enkele jaren standhoudt. Het lijkt me dan ook aangewezen terzake een initiatief te nemen en enkele mensen daar heel concreet over aan het werk zetten.

De voorzitter : We zullen het daar volgende week, tijdens de regeling van de werkzaamheden, over hebben.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Ik onthoud dat we zeker een initiatief zullen nemen en dat we het volgende week zullen hebben over zowel het Nationaal Waarborgfonds als de BTW-verlaging.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de afschaffing van de vervangingsplicht in het besluit loopbaanonderbreking voor de personeelsleden van de Vlaamse Hogescholen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de afschaffing van de vervangingsplicht in het besluit loopbaanonderbreking voor de personeelsleden van de Vlaamse Hogescholen.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos de Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, personeelsleden van de Vlaamse hogescholen kunnen hun loopbaan onderbreken volgens de voorwaarden die vermeld zijn in het besluit van 24 mei 2002 betreffende de loopbaanonderbreking van de personeelsleden van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en de Hogere Zeevaartschool.

Loopbaanonderbreking kan enkel worden toegestaan als er een geschikte vervanger is gevonden. Artikel 19 van het besluit bepaalt immers dat het betrokken personeelslid moet worden vervangen overeenkomstig het KB van 12 augustus 1991. De vervanger moet dus een uitkeringsgerechtigde werkzoekende of gelijkgestelde zijn.

De federale wetgever heeft de vervangingsplicht in de programmawet van 30 december 2001, met ingang van 1 januari 2002, afgeschaft. Er moet dus niet langer een vervanger gezocht worden opdat de loopbaanonderbreker een onderbrekingsvergoeding kan krijgen. De RVA past deze regel al sinds 1 januari 2002 toe. Werkgevers uit alle sectoren moeten niet langer een vervanger zoeken ongeacht de vorm van loopbaanonderbreking. Op het aanvraagformulier van de RVA is de rubriek waarin de naam van de vervanger moet worden vermeld, trouwens verdwenen.

Mevrouw de minister, u hebt meermaals meegedeeld dat de Vlaamse regelgeving in overeenstemming zou worden gebracht met de federale regelgeving. Ik verwijs daarbij naar de antwoorden die mevrouw Heeren en ikzelf eerder kregen op vragen terzake. In het kader van de vereenvoudiging van de regelgeving is het logisch dat de voorwaarde van de uitkeringsgerechtigde werkzoekende, die niet langer wordt vereist door de bevoegde federale overheid, ook in het loopbaanonderbrekingsbesluit wordt afgeschaft.

Mevrouw de minister, welke concrete maatregelen zult u nemen om voor het einde van de legislatuur de vervangingsplicht in het besluit loopbaanonderbreking af te schaffen ? Zult u de vervangingsplicht volledig afschaffen of enkel de voorwaarde dat de vervanger een uitkeringsgerechtigde werkzoekende is ? Hoe moeten de hogescholen de wetgeving op dit ogenblik toepassen gelet op de tegenstrijdigheid tussen de federale wetgeving en de Vlaamse wetgeving ? Welke maatregelen hebt u al genomen voor de andere onderwijsniveaus ? Zijn deze maatregelen wettelijk al verankerd ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Het besluit bevat inderdaad nog steeds bepalingen over de vervangingsplicht zoals voorgeschreven door het KB van 12 augustus 1991 betreffende de toekenning van onderbrekingsuitkeringen aan de personeelsleden van het onderwijs en de PMS-centra.

De programmawet van 30 december 2001, meer bepaald artikel 72 tot 75, heeft intussen de vervangingsplicht afgeschaft met ingang van 1 januari 2002. De wijzigingen aan het KB van 12 augustus 1991 zijn echter nog steeds niet definitief goedgekeurd. Het lijkt me aangewezen deze wijzigingen af te wachten voor de Vlaamse regering het besluit van 24 mei 2002 aanpast. De federale regelgeving sluit trouwens niet uit dat de Vlaamse regering zelf, naast de federale voorwaarden, voorwaarden kan vastleggen zoals bijvoorbeeld de vervangingsplicht.

Mijnheer De Meyer, u vraagt of ik de vervangingsplicht volledig ga afschaffen. Dit is reeds besproken met alle geledingen. Uit deze besprekingen bleek dat noch de hogescholen noch de vakbonden voorstander waren van het volledig afschaffen van de vervangingsplicht, wel van een versoepeling ervan. In de toelichting bij het besluit staan richtlijnen voor de hogescholen in verband met de vervangingsplicht. Deze richtlijnen stemmen overeen met de afspraken die gemaakt zijn tijdens de syndicale besprekingen.

Ik citeer daaruit : 'Voor de volgende vormen van loopbaanonderbreking, namelijk de volledige loopbaanonderbreking, de gedeeltelijke loopbaanonderbreking, de onbepaalde gedeeltelijke loopbaanonderbreking vanaf 50 jaar en de volledige en gedeeltelijke loopbaanonderbreking om een beroepsopleiding te volgen, bestaat geen absoluut en automatisch recht voor het personeelslid om deze loopbaanonderbreking te bekomen.'

Vanderpoorten

Er bestaat wel een 'geconditioneerd' recht op deze vormen van loopbaanonderbreking voor 6 jaar. Dit houdt in dat de loopbaanonderbreking wordt toegestaan als er een kandidaat-ervanger is die in het bezit is van het vereiste bekwaamheidsbewijs zoals bedoeld in het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap. Deze voorwaarde biedt de garantie dat de hogeschool een soepel vervangingsbeleid kan voeren waarbij zij kwaliteitsvolle personeelsleden kan aanstellen, zonder dat de werking van de hogeschool in het gedrang komt. De voorwaarde van volledig uitkeringsgerechtigd werkloos of daarmee gelijkgesteld, valt weg. Dit is immers niet meer de essentie om in een vervanging te voorzien, wel dat er iemand wordt aangenomen met eenzelfde bekwaamheid als diegene die in loopbaanonderbreking gaat.

In geval van weigering moet de inrichtende macht haar weigering schriftelijk motiveren en deze uiterlijk 7 kalenderdagen voor de aanvang van de loopbaanonderbreking meedelen, zowel aan het personeelslid dat de loopbaanonderbreking aanvraagt, als aan de kandidaat-ervanger.

De loopbaanonderbreking voor het verstrekken van palliatieve verzorging, voor de verzorging van een kind en voor de verzorging van een ziek fami-

lied, is wel een recht voor het personeelslid, voor zover de reglementering inzake aanvraag en dergelijke wordt gevolgd. Er is dus momenteel geen strijdigheid tussen de federale en de Vlaamse regelgeving aangezien enerzijds het federale KB nog niet definitief is goedgekeurd en anderzijds de Vlaamse regering nog steeds zelf voorwaarden voor vervanging kan vastleggen.

Samen met de geledingen ben ik nagegaan of in het geval van loopbaanonderbreking die een geconditioneerd recht geeft aan de betrokkene, nog enige voorwaarde moet worden gesteld. Het antwoord heb ik net gegeven.

Zowel het besluit dat van toepassing is op de personeelsleden van de hogescholen als het besluit dat van toepassing is op de personeelsleden van de andere onderwijsniveaus, zal na goedkeuring van het federale KB worden aangepast. Het federale uitvoeringsbesluit zal wellicht nog andere elementen bevatten dan de vervangingsplicht, waarmee de Vlaamse regering rekening kan of moet houden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.18 uur.*
